

12/2015

Ons Buiten is het tijdschrift van Tuinpark Ons Buiten www.ons-buiten.nl

ONSBUITEN

**FIJNE
FEESTDAGEN
& EEN BLOEIEND
2016**

Tuinpark Ons Buiten

Riekerweg 15
1066 BT Amsterdam
(020) 6174707
www.ons-buiten.nl
tuinpark@ons-buiten.nl

Bestuur

Voorzitter Jan Pot
voorzitter@ons-buiten.nl

Secretaris

Ella Moens
secretariaat@ons-buiten.nl

Gastvrouw/ziekenbezoek

Marianne Haafkens
rudy.marianne@gmail.com

Penningmeester

Roel Wessels
penningmeester@ons-buiten.nl
Reno Vegting
2e penningmeester en
verzekeringen
06 15 89 73 99 na 19.00 uur

Tuinoverdrachten

Loes Blaauw
overdrachten@ons-buiten.nl

Algemene zaken

Rob Hafkamp
(020) 616 43 72

Dagelijks beheer

Piet Broerse tuin 395
(020) 617 45 52
of 06 20 37 04 54

Redactie

Sonja Bijenhof (eindredactie)
Hester Vlamings
Annet Vogelaar
Maartje Kouwenberg
Jokuh Stipsen
Liesbeth Melkert (opmaak)
Jeroen Scheelings (fotografie)

Wil je een bijdrage leveren aan
Ons Buiten? Mail dan naar
redactie@ons-buiten.nl. Foto's
zijn ook altijd welkom. Je blijft
met de nieuwsbrief van Ons
Buiten op de hoogte van alle
nieuwtjes. Aanmelden kan op
www.ons-buiten.nl.

Ons Buiten is opgericht in 1922
Ons Buiten
jaargang 3 | nummer 12 | 2015

in dit nummer

4 Flashback: wat deden we in 2015?

6 De BoB en Groentjes

8 Binnen in Ons Buiten

11 Beeldig: vogelvoederhuisjes

12 Voor u gelezen door
Ali Hafkamp

16 Uit de oude doos

20 Moes en meer: Maartje stookt
alcohol

22 Agenda

24 Natuurlijk Tuinieren

ONS BUITEN MAGAZINE
IS OOK OP FACEBOOK!

facebook.com/onsbuitenmagazine
facebook.com/groups/onsbuiten

Van de voorzitter

Op tuinpark Ons Buiten houden we bij het onderhoud van het groen al jaren rekening met de uitgangspunten van het natuurlijk tuinieren. Ook letten we op de ecologische aspecten. Wij vinden dat met elkaar inmiddels niet meer dan logisch. Gelukkig hanteren ook veel tuinders dezelfde uitgangspunten bij het onderhoud op hun eigen tuin. Onlangs werd ik geconfronteerd met het feit dat onze zakken bemeste tuinaarde veel kunstmest bevatten en dat geldt ook voor de zakken potgrond. Dat is niet wenselijk, want kunstmest past niet bij natuurlijk tuinieren. Er zijn uiteraard verschillende goede alternatieven. Kies bijvoorbeeld in plaats van bemeste tuinaarde voor biologische tuinaarde. Wanneer je de tuin grondig aan het ophogen bent, kun je wellicht nog beter gebruikmaken van zwarte grond of teelaarde. Je voorkomt dan dat er onnodig veel

mest aan de tuin wordt toegevoegd. Het is goed als wij op Ons Buiten, in navolging van veel andere tuinparken met het keurmerk Natuurlijk Tuinieren, geen bemeste tuinaarde meer gaan verkopen en daarmee tegelijk het goede voorbeeld geven.

Van verschillende kanten kwam de vraag waarom er zo veel alggroei is in onze sloten. Een van de redenen is dat de sloten te rijk zijn aan voedsel. Dit komt vooral door kunstmest. Deze komt via tuinaarde in het grondwater en daarmee ook in de sloot. Dus als we stoppen met het gebruik van bemeste tuinaarde en andere kunstmestproducten, neemt de algvorming in onze sloten zeker af. Een goed voornemen voor het nieuwe jaar: gebruik zwarte grond zonder kunstmest!

Jan Pot

Terugblik op 2015

OP NAAR 2016

Alweer een jaar voorbij! Kijk je wel eens op de flickr pagina van Ons Buiten? Daar vind je heel veel foto's van alle activiteiten van de afgelopen jaren. Ook kun je daar zelf je foto's uploaden. Hier een kleine selectie van het afgelopen jaar. De redactie van Ons Buiten wenst iedereen een heel fijn 2016!

Voornaam: Gus

Leeftijd: 10 jaar

Groep: 7 Geert de Groote School

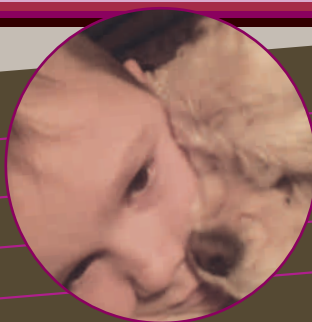
Waar op de tuin? Mathildalaan

Lievelingsdier: Mijn hond Olly

Lievelingsboek: De waanzinnige boomhut van 52 verdiepingen

Leukste om te doen: Rugby: we hebben een heel leuk team met stoere jongens

Dit koop ik in de kantine: Zure matten

Raadsel

Wat krijg je als je een slang met een egel kruist?

Antwoord
Prikkelraad

Wil jij ook een keertje in de rubriek Groentjes? Met een foto en antwoorden op de vragen die je hierboven kunt lezen? Stuur dan je mailtje naar redactie@ons-buiten.nl. Zet je naam, telefoonnummer en leeftijd in de mail, dan nemen wij contact met je op. Ook als je zo- maar iets leuks wilt vertellen over je avonturen op de tuin, mag je natuurlijk mailen!

Doe je ook mee aan de Nationale Tuinvogeltelling 2016?

Zaterdag 16 en zondag 17 januari 2016 is het weer zover: de Nationale Tuinvogeltelling! Wist je dat jij hier ook aan mee kunt doen? Je telt een half uurtje en dan ben je ineens 'medeonderzoeker' aan het grootste publieksonderzoek naar Nederlandse vogels. Zo kom je erachter welke vogels het meest voorkomen. En of bepaalde soorten in aantal zijn toegenomen of afgenomen.

Iedereen kan meedoen. Volg deze drie makkelijke stappen:

- Tel op 16 of 17 januari 2016 een half uur de vogels die in je tuin of op je balkon zijn.
- Noteer hoeveel vogels van een soort op hetzelfde moment in je tuin of

balkon zijn. Geef alleen het hoogste aantal door van een soort die je tegelijk hebt gezien. Dus: zie je eerst drie koolmezen tegelijk en even later vijf koolmezen? Dan geeft je vijf koolmezen door voor de telling.

• Geef je telling van de vogels door via de app 'Tuinvogels' of via de website www.tuinvogeltelling.nl.

Resultaten Nationale Tuinvogeltelling 2015

Bijzondere feitjes uit de Nationale Tuinvogeltelling 2015:

- In een op de acht tuinen werd een grote bonte specht gezien.
- Door het zachte weer zijn er veel roodborsten, winterkoninkjes en ijsvogels gezien. Bij kouder weer overleven minder vogels van deze soorten.

• In Amsterdam en Den Haag eindigen de stadsduif en de halsbandparkiet in de top 10.

De top 3 van de meest voorkomende tuinvogels in 2015:

1. Mus
2. Koolmees
3. Merel

Tuinvogels herkennen

Met de tuinvogelapp kun je leren om de meeste tuinvogels te herkennen. Op de App zie je van iedere vogel een tekening, het karakter en je hoort het zanggeluid.

Heb je geen smartphone in de buurt, dan kun je dezelfde informatie ook vinden op de website van de vogelbescherming: vogelbescherming.nl.

BOB

Bekende Ons Buitenaars

Naam: Ali Hafkamp

Functie: Vrijwilligster Ons Buiten

Van klein meisje van tien dat op de tuin bij haar oudere broer op bezoek kwam, tot 'Erelid van Ons Buiten' met een passie voor schilderen ...

In 1984 besloten Ali en haar man Rob om een huisje te kopen op Ons Buiten. Ze wilden met hun gezin - een zoon en twee dochters - genieten van het Ons Buitenleven.

Maar in de tuin zitten en genieten van wat het buitenleven te bieden had, was niet het enige wat Ali deed. Ze begreep dat ze de vereniging als vrijwilligster moest ondersteunen, om alles op het park betaalbaar te houden. Dus ze ging vrijwilligerswerk doen, hoewel ze een druk leven had met drie kinderen en werk buitenshuis.

Ze begon met zieken- en kraambezoek.

Laatst nog liet iemand haar een foto zien van haar 17-jarige zoon en zei: 'Kijk Ali, toen hij werd geboren, ben je langsgeweest!' Dat doet haar goed.

Verder maakte ze vele jaren *Ons Buiten Kontakt*, de voorloper van de Klossie. Knip- en plakwerk, de hele tafel vol knipseltjes en artikelen. Deze vervolgens heel secuur op papier plakken en daarna werden ze gestencild.

Zes zondagen per jaar organiseerde Ali met vier anderen CREA-avonden (voor de dames) op de tuin. Er werden bijvoorbeeld mozaïekspiegels gemaakt. Alles moest in een avond klaar zijn. Een hele organisatie, maar wel gezellig.

Ali zat in het bestuur, gaf bloemschikcursussen. Tegenwoordig organiseert ze twee keer per jaar de stekkenmarkt, in december het kerstbloemschikken en ze schrijft 'Voor u gelezen' in de Klossie.

Haar hele leven een bezig bijtje; eentje die het jammer vindt dat er steeds minder mensen vrijwilligerswerk doen, terwijl het voortbestaan van Ons Buiten, in deze vorm, ervan afhangt!

Ali's tip: kijk wat je voor Ons Buiten kunt doen. Alles is welkom!

Weet jij welke vogels hier afgebeeld zijn? Raad en vind de antwoorden!

- 10 Vink
- 9 Vlaamse gaai
- 8 Ekster
- 7 Roodborstje
- 6 Uil
- 5 Duif
- 4 Zwaluw
- 3 Koelmees
- 2 Mus
- 1 Merel

**No.
327**

Binnen in Ons Buiten

In elk nummer van Ons Buiten nemen we een kijkje binnen bij één van onze tuinders. Deze keer zijn we bij Paul Smiths en Margriet Torny op de Cornelialaan. Margriet (57) is eigenaar van Zusters&co opleiding, een bureau voor opleiding en training aan en van (wijk)verpleegkundigen. Paul (62) is eigenaar van Olivia Travel, een reisbureau voor wandelreizen in Portugal en Spanje. Tot 2006 was hij werkzaam in onderzoek en ontwikkelingssamenwerking bij de overheid.

TEKST: HESTER VLAMINGS
FOTO'S: JEROEN SCHEELINGS

Hoe zijn jullie op Ons Buiten terechtgekomen?

Margriet: 'Een van mijn vriendinnen had een huisje op Ons Buiten. De rust en goede sfeer op het park bevielen ons meteen. We stonden nog maar heel kort ingeschreven toen die vriendin ons vertelde dat er een heel mooi huisje op het bord stond. Dat had ze gehoord van Theo. Het was hartje winter, guur weer en niemand schreef zich ervoor in. Dat was ons geluk.'

Wat kun je vertellen over het huisje?

Paul: 'De vorige eigenaars hebben het in 1923 met eigen handen gebouwd. Die familie heet Singelenbergen en ze waren dus de eerste bewoners. Hun kinderen hebben er daarna nog in gewoond en toen hebben ze het in de verkoop gedaan. Prima gebouwd, met een mooie tuin en perfect onderhouden.

Omdat het een groot gezin was, hadden ze veel kleine ruimtes gemaakt. Er was een verlaagd plafond en geen douche. We hebben het huis wel verbouwd en het dak geïsoleerd. Ook de tuin hebben we op-

B

nieuw aangelegd naar onze smaak.'

Hadden jullie ervaring met tuinieren?

'Mijn opa was tuinman op een heel groot landgoed in Overijssel,' vertelt Margriet. 'Ook mijn vader en tantes hadden hele grote tuinen, dus ik ben ermee opgegroeid.'

Paul: 'Ik heb het tuinieren via Margriet ontdekt. Het fysieke zware werk bevalt me enorm goed, omdat het je hoofd zo lekker leeg maakt. We hebben allebei een drukke baan, en op de tuin komen we weer helemaal bij. We hebben een heel systeem hoe we de tuin aanpakken en dat werkt goed. Ondanks haar grote kennis van tuinieren laat Margriet mij gewoon mijn ding doen; ze zit er niet zo bovenop.'

Margriet: 'Daar moet je in wijsheid mee omgaan. Ik ben niet meer zo sterk als vroeger; ik vind het prettig dat Paul dat zware werk zo leuk vindt. In de boedel die we hebben overgenomen, zat een zelfgemaakte emmer met gaten die de vorige bewoners zelf nog gemaakt hebben om te baggeren. Dat is best zwaar werk, zwaarder dan met zo'n baggernetje. Paul

schept zo'n emmer vol met bagger en kiept het op de kant. Dat moet je zien! Daar moet je bijna een bodybuilder zijn!

Hoe is het contact met jullie burens in de Cornelialaan?

'Wat wij heel bijzonder vinden, zijn de contacten met de andere tuinders, omdat ze van allerlei pluimage zijn. En met al die verschillende 'bloedgroepen' hebben we echt heel goed contact. Niet alleen met 'ons soort mensen', juist met iedereen. Achter ons woont een man met een goed onderhouden bonzaituin en daarnaast een liefhebber van springbalsemien en heermoes. Alle burens gaan in wijsheid met elkaar om en er zijn bij ons dan ook geen conflicten in de laan. Henkie en zijn vrouw zijn topburens, de vrouw van Henkie is een enorm rustige vrouw die heel graag leest. Dat is zo'n aardige vrouw! En Henkie werkt als een beest voor het hele tuinpark. Theo en Hennie zijn in de 80, Thomas op de trekker woont hier ook, met hem kunnen we lezen en schrijven. We hebben met alle mensen om ons heen, jong en oud, een prettig contact.'

Wonen jullie op de tuin?

Margriet: 'In de zomermaanden wonen we. In de lente komen we om te werken en eten we hier vaak. En nu in de wintermaanden gaan we snoeien. Dat komt heel nauw. Als in januari de sapstroom op gang komt, dan gaan we snoeien. Als de hortensia's gaan uitlopen met dit warme weer in november, dan ga ik ook al snoeien. Vanaf mijn vierde zag ik hoe mijn opa met een bijl handmatig bomen rooide, dus ik heb het van huis uit meegekregen.'

Doen jullie wel eens mee aan cursussen?

'Via het blad Vroegop kon je je opgeven voor een snoeicursus. En hier op Ons Buiten worden ook snoeicursussen gegeven. Zo leer je bijvoorbeeld 'grondboring', om te kijken welke grond je hebt. Pi-

oenrozen doen het in dezelfde tuin op de ene plek niet en op de andere plek juist uitbundig. Rozen doen het ook moeilijk op Ons Buiten. Er zit veel onge-dierte in die rozen, en lavendel (de natuurlijke lui-zenbestrijder) kunnen we hier niet aan de voet van de roos planten. Lavendel en papavers slaan niet aan op de veengrond van Ons Buiten. Alleen in potten.'

Voelen jullie je deel uitmaken van de ge-meenschap van Ons Buiten?

'Wij voelen ons helemaal geaccepteerd, misschien ook omdat we hard kunnen werken. Dan word je geaccepteerd, omdat je 'het verdient'. We zijn bereid mee te werken in de gemeenschap.'

Wat is jullie mooiste herinnering?

Paul loopt over van de mooie herinneringen: 'Er zijn zo veel fijne momenten in de natuur. Als je samen mooie bloemen of vogels ziet - daar word ik heel gelukkig van. Ik heb een ransuil van heel dichtbij op het dak gezien.'

Is er nog iets wat jullie willen delen met de lezers?

'Wij genieten enorm van de rust op het tuinpark, dat is wat het zo fijn maakt hier. We zitten niet de hele dag in de barbecuelucht en er is geen lawaai van elektrisch gereedschap of versterkte muziek. Ook worden er geen grote feesten op de tuin gegeven. Dat mag op andere tuinparken wel. Hier mag dat niet en dat is de unieke kwaliteit van Ons Buiten.

Wij moeten voor ons werk vroeg opstaan, ook als we op de tuin wonen. Als al dat gefeest en lawaai ook allemaal op het park zou mogen, zouden we hier zo weg zijn.' 🌿

B

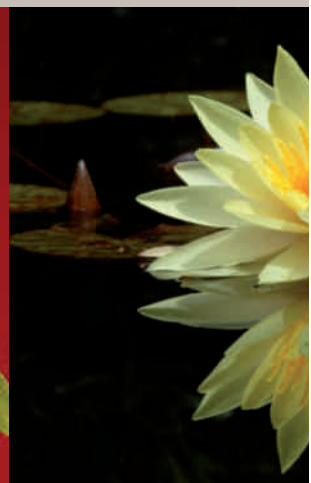

Beeldig

Wij mensen houden doorgaans van dieren. En dieren in de winter zijn zielig als ze niet te eten krijgen. Daarom hebben velen van ons vogelvoederhuisjes in hun tuin. Niet altijd ligt er voer in, maar voor onze gemoedsrust kan een vogel in ieder geval onder het afdak schuilen. Neemt ie zelf een pinda mee, zijn onze gemoederen gesust voor de winter.

FOTOGRAFIE: JEROEN SCHEELINGS

Kerstster

Rondom de feestdagen staan bloemenwinkels er vol mee: vuurrode kerststerren. Deze plant komt eigenlijk uit Mexico, waar hij 'de bloem van de heilige nacht' wordt genoemd. Dat heeft een goede reden, want in de kerstperiode kleuren de bladeren rood en staat de plant in volle bloei. Zoals het een echte ster betaamt, ontstond de wereldfaam van de kerstster begin 20^e eeuw in Hollywood, waar een kweker tijdens de feestdagen verse kerststerrentakken verkocht op Hollywood Boulevard.

Mistletoe

Zoals zo veel kersttradities stamt ook het kussen onder de mistletoe af van de Kelten en – daar zijn ze weer! - de Germanen. Bij deze volkeren was de maretak (mistletoe) een heilige plant die symbool stond voor vruchtbaarheid en vrede. Wanneer vijanden elkaar in het bos onder een maretak tegenkwamen, moesten ze voor een dag hun wapens neerleggen. Daar komt de gewoonte dus vandaan om een maretak aan het plafond te hangen en elkaar te kussen: het is een teken van vriendschap en vrede. Dat

past natuurlijk perfect bij de kerstgedachte!

Wintergasten

Veel vogels trekken in het najaar naar het zuiden om in warmere gebieden te overwinteren. In het voorjaar komen ze weer terug. De zwaluw is een bekend voorbeeld van een vogel die elders overwintert. In het najaar komen er echter ook vogels uit Rusland en Scandinavië de winter bij ons doorbrengen. Het gaat dan vooral om ganzen, eenden, roodborsten en mezen. Andere vogels, zoals ijsvogels en winterkoninkjes, blijven het hele jaar hier. Zangvogels trekken in de winter vooral naar steden en dorpen, omdat de ervaring leert dat daar het meeste voedsel te halen valt. Mezen schakelen in de winter over van insecten op zaden en noten. Hun darmstelsel wordt hierop aangepast.

Gluren bij de tuinvogels

Vogelbescherming Nederland zet de webcam weer aan! Na het succes van 'Beleef de lente', waarbij je live kon meekijken in vogelnesten, komt nu het vervolg: 'Beleef de winter'. Ergens in Nederland heeft Vogelbescherming een

tuin vogelvriendelijk ingericht, met een vijver en voedertafels. Vanaf 2 januari registreren vier camera's 24 uur per dag het leven van de vogels in deze koude maanden. Door speciale infraroodcamera's kun je zelfs 's nachts kijken. Met behulp van de webloghouder wordt ook geteld hoeveel vinken, mezen, sijzen en mussen we gezamenlijk zien. Dagelijks worden de hoogtepunten in een filmpje op de site gezet. Neem een kijkje op beleefdewinter.nl en geniet tijdens het gure winterweer binnen van het buitenleven!

Tuintips voor maart

- Nu de vaste planten nog weinig ruimte innemen, kun je onkruid makkelijk verwijderen.
- Het is nu de hoogste tijd om bladafval en beschermende takken definitief op te ruimen.
- Wat het gazon betreft: maak met een hark de 'viltlaag' los. Hierdoor krijgt het gras de ruimte om te groeien. Lucht de ondergrond met een grasprikker. Zo kunnen de wortels zich beter ontwikkelen. Is het gras te hoog geworden? Maai het dan niet te kort. Een hoogte van 4-5 cm is uitstekend.
- Boerenjasmijn en de meeste hortensia's bloeien op oud hout. Verjong de struik door een of twee oude takken laag weg te knippen, zodat hij nieuwe grondscheuten vormt.
- Pluimhortensia's en *Hydrangea arborescens* annabelle bloeien wel op eenjarig hout. Deze kun je half maart terugsnijden op 15 cm boven de grond. Maar als je 'annabelle' wat hoger laat (50 á 75 cm), vormt hij kleinere bloemen en valt hij minder snel om.

Het onderhoud van de vijver

De vijver kan weer helemaal opgeschoond worden. De oude resten en dode bladeren van waterplanten kunnen de vijver uit. Dit kan eventueel met een speciaal schaartje, zodat je het vuil op afstand kunt verwijderen. Zorg voor voldoende zuurstof. Dit kan door eventueel wat nieuwe planten in de vijver te plaatsen. Er zijn miniwaterlelies die heel leuk in de vijver staan. Ook langs de vijver bloeien nu de eerste bloemen; het is leuk om hier een vrolijke bloem bij te planten. Bijvoorbeeld de gele dotterbloem.

Met hangende kopjes

Weinig andere plantjes dan het sneeuwkllokje geven beter het gevoel dat de lente nadert. Officieel heet de plant 'gewoon sneeuwkllokje', maar zo noemen alleen plantenkenners hem. Dit bolgewasje steekt in veel tuinen al in de winter zijn kopje boven de grond uit. Daarom wordt hij een vroege voorjaarsbloeiër genoemd. Het witte bloempje hangt als een klokje naar beneden en is nauwelijks te verwarren met een andere plant. Hoogstens met het lenteklokje, dat net iets later gaat bloeien. Sneeuwkllokjes worden ongeveer 10 tot 30 centimeter groot, en als er een dun laagje sneeuw valt, steken ze nog net met hun witte kopjes boven de sneeuw uit. Sneeuwkllokjes zijn in de middeleeuwen door reizigers naar Nederland gebracht en sindsdien zijn ze een geliefd plantje voor veel mensen. Maar wees gewaarschuwd: het plantje is heel erg giftig! Als je het bloemetje op een vaasje water zet, moeten er geen kinderen bij kunnen komen.

Nog meer lente in de tuin

Seringen moeten direct na de bloei worden gesnoeid. Maar waarom zo lang wachten? Knip nu al enkele

takken af en zet ze in mooie vazen. Combineer eens een witte seringtak met prunus, tulpen, spirea en anemoon. Mooiii.

Snoeien doet bloeien

Zonder snoeien wordt de vlinderstruik (*Buddleja davidii*) vier meter hoog en bloeit hij steeds minder. Knip eind maart alle slappe scheuten weg. Snoei de overgebleven stengels terug tot 30-50 centimeter boven de grond. Hoe meer jonge scheuten, hoe meer bloemen. Na de snoei loopt de struik opnieuw uit.

Achter in de border

Staat de vlinderstruik achter in de border, snoei dan tot een hoogte van 1 tot 1,4 meter. Zo vormt de struik een mooie achtergrond voor de border en piepen de bloemen erbovenuit!

Mooi he wat bloemen doen

•Laat pasgekochte bloemen in de verpakking een paar uur schoon water opzuigen voordat je er iets mee doet.

•Narcissen moet je na het aansnijden een dag laten 'uitslijmen' voordat je ze kunt mengen met andere bloemen.

•Snijd met een scherp mes een stukje van de stengel. Je

kunt hiervoor ook een scherpe snoeischaar gebruiken.

•Verwijder overtollig blad, zodat er geen blad in het water hangt.

•Zet de bloemen in een brandschone vaas met schoon leidingwater. Glazen vazen zijn het beste, want die zijn het beste schoon te maken. Bovendien kun je dan makkelijk zien of er nog genoeg water in zit.

•Zet de bloemen niet op de tocht, in de volle zon of bij een andere warmtebron. Zet je bloemen ook niet in de buurt van je fruitschaal. Fruit geeft namelijk van nature ethyleengas af. Dit hormoon zorgt ervoor dat de bloemen sneller verouderen.

•En ten slotte: controleer dagelijks het waterpeil: sommige bloemen hebben veel dorst!

Mooi: magnolia

Magnoliatakken, dat contrast tussen de stoere, robuuste takken en de tere bloemen met hun zachte kleuren. Zet ze solo in een glazen vaas: dan krijgen ze alle aandacht. Knip met een goede snoeischaar een stuk van de tak af en zorg ervoor dat de vaas goed schoon is. Als je lauwwarm water geeft, krijgt de tak het seintje om eerder te gaan bloeien. 🌸

GEDEKTE TAFEL

Het kerstdiner. Ik verheug me er altijd vreselijk op. Een maand van tevoren beginnen we al te bedenken wat we gaan eten. Waar ik me evenveel op verheug, is het dekken van de tafel. Al het oude serviesgoed van oma Liesje, het zilveren bestek. De mooie nieuwe Riedel wijnglazen die ik voor mijn verjaardag gekregen heb en het oude kristal van vervlogen tijden. Dit jaar wordt het weer een beetje mooier: van tante Carla heb ik damasten servetten gekregen. Sprankelende witte servetten uit 1946. Het jaar van haar trouwen.

'Vroeger', zegt tante Carla 'was het met tafelgoed net als met keramiek. Je had speciale pottenbakkershuizen, denk aan Makkum, maar je had ook allemaal verschillende textiel fabrieken. Dan bestelde je je servetten en tafellakens bij een speciaal huis. De bestelling werd aldaar geweven. Vaak ook met de initialen van het echtpaar.' Dit bestaat bijna niet meer. De servetten worden in grote fabrieken uit lappen stof genaaid en de oude weeftechniek om damast te vervaardigen, komt vrijwel niet meer voor. Gelukkig is daar nog het textielmuseum in Tilburg. Dat produceert nog wel tafelkleden en servetten. En je kunt ze daar ook nog eens kopen of bestellen bij de webwinkel. Bij damast is het wel zo dat je het moet zien. Elke invalshoek toont weer andere patronen. Ik ben dus heel blij met mijn zes mooie witte damasten servetten. Alleen: durf ik het wel aan? Durf ik ze wel vies te laten worden? Krijg ik ze dan ooit nog schoon? Ik bel tante Carla.

'Maar natuurlijk ga je ze gebruiken! Ik geef je mijn geheime tip. Zorg dat je na de maaltijd elke vlek of andere vlek aansmeert met groene zeep. Jawel, gewoon die ouderwetse groene zeep van driehoek. Als je dat gedaan hebt, kunnen ze nog rustig vijf dagen in de wasmand blijven liggen. Dan was je ze met een witte was. Waar volstrekt geen andere kleuren bij mogen zitten. Op 60 graden.' Mooi. En heeft tante Carla dan misschien ook nog een favoriet wasmiddel? Jazeker heeft zij dat. Una van de Aldi. Daar moet ze trouwens toch altijd heen voor de olijfolie voor ome Kees, want een klein scheutje bij de boter in de koekenpan... 'Ja ja, nou ik moet nu ophangen! Ontzettend bedankt voor de tips, en liefs aan Ome Kees.'

TIP!

Voor wie nog een cadeau mag vragen dit jaar, is een verrekijker natuurlijk helemaal te gek. Hang 'm in je huisje, kun je altijd toeslaan bij een tijl.

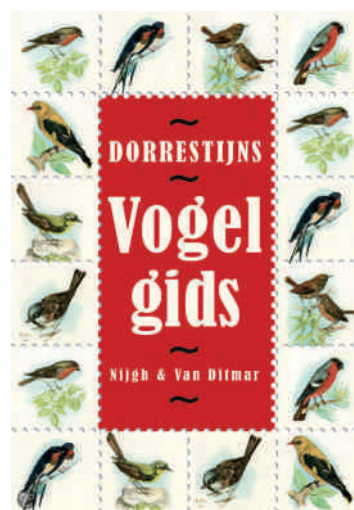
Ik heb het allemaal in huis gehaald, ook de olijfolie. En mijn servetten worden zeer zeker gebruikt tijdens het kerstmaal. **MK**

Textielmuseum Tilburg

Openingstijden: dinsdag tot en met vrijdag 10.00 tot 17.00 uur, zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur.
Adres: Goirkestraat 96, 5046 GN Tilburg

Dichter bij huis servetten kopen?

De servetten van het Textielmuseum worden ook verkocht bij Frozen Fountain en Duikelman in Amsterdam.

In dit nummer van Ons Buiten is al veel aandacht voor vogels. Smaak te pakken? Tussen alle vogelboeken die er al op de markt zijn, is deze een aanrader. Bestaat al lang, dus is moeilijk te krijgen. Maar als je goed zoekt, is het nog tweedehands op internet te vinden. Voor de fanaten onder ons.

VOGELAARS

Beroepswartkijker Hans Dorrestijn, die tot op heden vooral met de sombermanskant van zijn karakter in de openbaarheid kwam, laat ons kennismaken met een ander aspect van zijn leven. Vogelkijken, zo blijkt, bezorgt hem al jaren momenten van opperst geluk. In deze vogelgids beschrijft hij de meest voorkomende vogels, van aalscholver tot zijdestaart. Maar niet als ornitholoog. Veel meer vertelt hij tragikomische autobiografische verhalen waarin het spotten van een bramsijsje zijn totaal mislukte vakantie goedmaakt of waarin hij de archetypische vogelaar met ringbaardje en camouflagekleding flink op de hak neemt. Dorrestijn vindt zichzelf een amateur die vooral op de kleuren van de gevederde vrienden kickt, maar en passant steekt de leek tijdens het lezen heel wat over vogels op. Met veel prachtige haarscherpe vogelfoto's.

'Vroeger was ik leuk. Toen schreef ik over drank en dronkenschap, over mijn ongelukkige huwelijk, over seks en het gebrek daaraan. Goddank, al die verschikkingen hebben nu plaatsgemaakt voor iets prettigs. Het bierglas ruimde het veld voor de verrekijker, de kastelein werd vervangen door de ornitholoog, het nachtbraken maakte plaats voor het vroeg uit de veren en de kater werd verslagen door de Wintertaling en de Appelvink.'

Dorrestijns vogelgids is het boek van een bekeerling. Op zijn eigen sardonische wijze schrijft Dorrestijn over zijn ontmoetingen in Nederland en in den vreemde met een nieuw mensentype dat hand over hand toeneemt: de vogelaar.

In passende kledij en immer goed geluimd tuurt hij de bossen en de vennen af naar zelden geziene vogelsoorten als de Cirlgors en de Grote Trap. Elke nieuwe ontdekking brengt orgastische vreugde teweeg; niet voor niets spreekt Dorrestijn over de ornithologie als plaatsvervangende seksualiteit.

ISBN 9789038890852 / NIJGH & VAN DITMAR

TAKKENZOOI

Aangezien er nogal wat bomen zijn omgewaaid dit jaar en we dus liever niet nog meer slachtoffers maken voor de feestdagen, is hier wat inspiratie voor de creatheas onder ons. Kijk hoe snel je met oude takken iets heel feestelijks kunt maken.

TIP

Als je op de tuin heel veel lantaarns hebt staan en je ze nog niet naar binnen hebt gehaald, is het nu de tijd dat nog even snel te doen. Leuk voor de feestdagen en beter voor de kleine lichthuisjes.

ZEEP

Elk kruid heeft zo zijn heilzame werking. Daar kun je gif op innemen. Dus: wat biedt de laurier ons?

Nou jongens, hou je vast. Het helpt bij darmproblemen. Laurier stopt de groei van bacteriën die tot diarree leiden. Het helpt tegen afeten, griep, verkoudheid en bronchitis. Tegen reumatiek, kneuzingen, zweren, en ja hoor: ook tegen schurft. Misschien moeten we allemaal gewoon een laurierstruik nemen! Elke dag een koppie thee trekken van vier gedroogde blaadjes en we worden nooit meer ziek! En als je dan toch die thee aan het zetten bent, kun je er ook meteen je haar mee wassen, het helpt namelijk ook tegen roos. Ongelofelijk. Er bestaat ook een zeepje. Een eeuwenoud recept uit Aleppo. En zo ziet het er ook uit: eeuwenoud. Zo ruikt het trouwens ook, heel muf. Dit blok zeep bestaat voornamelijk uit olijfolie met een klein beetje laurierbesolie. Olijfolie is goed voor je huid en maakt deze heerlijk zacht. De laurierbesolie weert bacteriën, doodt schimmels en is pijnstillend. Dit is typisch een stuk zeep dat fijn is voor de winterdagen. Als we van die droge plekjes op onze huid krijgen.

De stukken zeep zijn te koop via internet (bijvoorbeeld Baboba) voor 4,95. Daar komen dan nog wel 4,95 verzendkosten bij. Handiger dus om het bij de apotheek te bestellen, dan ben je gewoon 4.95 kwijt.

Eh... De zeep is momenteel niet verkrijgbaar, vanwege de situatie in Syrië... Maar je kunt deze wel in Duitsland bestellen. **MK**

Zie voor meer laurier de rubriek 'Moes en Meer'

Uit de oude doos

Met de klok mee: Henk op de fiets, Henk als baby in de kinderwagen, Henk met zijn ouders en zussen voor het huisje met zijn moeder en vader.

Wie:
Henk en Ria Dennenbroek
Op de tuin sinds:
1971
Waar:
Wilhelminalaan 177
Kinderen:
Moniek en Sandra en vier kleinkinderen

Stuk voor stuk verdwenen in de soep

In de Spaarndammerbuurt was Ria het buurmeisje van Henks zus. Henk en Ria werden verliefd op elkaar en binnen een paar weken nam Henk zijn vriendin mee naar Ons Buiten, om kennis te maken met het volkstuingebeuren.

TEKST: ANNET VOGELAAR

FOTO'S: PRIVÉARCHIEF VAN HENK EN RIA

Henk heeft een lange geschiedenis op het park. Een tante van hem kocht als eerste binnen de familie een tuintje op Ons Buiten. Henks ouders kochten hun huisje op de Wilhelminalaan in 1933 voor 100 gulden. In 1940 werd Henk geboren. Glurend vanuit de kindervan deed hij zijn eerste tuinimpressies op.

Samen in het huisje van moeder

Ria: 'We hadden ons net ingeschreven op het park toen de moeder van Henk plotseling overleed door een verkeersongeluk. Met goedkeuring van de familie konden wij het huisje overnemen.'

Henk: 'Het huisje was niet in topconditie, maar we hebben het niet gesloopt vanwege de vele herinneringen, en de nostalgie. Mijn vader had er na de aanschaf diverse stukken aangebouwd. Vroeger kon je dat nog onbekommerd doen, terwijl je tegenwoordig officieel toestemming moet krijgen voor alle verbouwingen. Maar goed, vroeger was er zo veel anders. Toen had iedereen ook nog een heg van 80 bij 20. Als je je niet aan deze afmeting hield, werd er voor je geknipt. Daar moest je dan wel voor betalen.'

HEERLIJKE FRANSE KAZEN, WIJN EN EEN FRANS MUZIEKJE ERBIJ

Generaties lang op het park

Binnen de kortste keren kregen ook andere familieleden eigen huisjes, zoals Henks zussen Bep en Ria. En weer veel later ook hun kinderen. Ook Moniek, de oudste dochter van Henk en Ria, heeft tegenwoordig een huisje. Zo wordt de liefde voor het tuinpark al een paar generaties doorgegeven.

Ria: 'Ik ben jarenlang de oppas geweest voor onze vier kleinkinderen. Die kwamen iedere week gezellig op de tuin, waar ze heerlijk konden spelen. We hebben daar zulke mooie herinneringen aan. Ik heb hier foto's van ze toen ze leerden fietsen op de laan. En kijk hier: een foto van Henk als kind op de fiets op de Wilhelminalaan. Prachtig.'

Jeu-de-boulen

Henk en Ria zijn actieve betrokken tuinders. Henk is van 1994 tot 2004 secretaris geweest van het bestuur en Ria heeft jarenlang op zaterdagochtend de kantine schoongemaakt. Beiden zijn al jaren lid van de jeu-de-boulesgroep van Ons Buiten. 'Ooit was dat een club van 24 man, van wie er nu nog maar 6 zijn overgebleven. Met deze club organiseerden we een Franse dag rond 14 juli. Dan speelden we eerst een toernooi.

Henks moeder met melkbus, moeder voor het huisje aan het breien, Henk met zijn vader en twee zusjes.

Daarna was er voor iedereen een gezellige middag met een tafel vol heerlijke Franse kazen, wijn en een Frans muziekje erbij.'

Toen Henk nog een Henkie was

Henk: 'Ieder jaar verhuisden we in het voorjaar vanuit Bos en Lommer drie hoog naar Ons Buiten. Ik herinner me dat mijn vader een keer kuikens kocht op het Amstelveld, om mee te nemen naar de tuin. Toen het zomerseizoen afgelopen was, waren deze kuikens inmiddels kippen geworden. Maar ze moesten wel mee de stad in op de bakfiets. Onderweg op het Jaagpad viel de kooi met kippen van de kar af. Natuurlijk gingen ze er als de kippen vandoor... Uiteindelijk bleven er drie hanen over die we nog een tijdje op het balkon op drie hoog hebben gehouden. Maar door hun harde gekraai in de vroege ochtend verdwenen deze stuk voor stuk in de soep. Ik kon er geen hap van eten.'

Toen Henk de schoolleeftijd bereikte, ging hij met de bus naar school. 'Ik liep dan iedere dag naar de Sloteweg. Daar was geen bushalte, maar als de bus langskwam, kon je gewoon naar de chauffeur zwaaien en dan nam hij je mee. Aan het einde van mijn schooldag moest ik altijd een wit brood meenemen. Later kwam er een bakker op het park.'

NATUURLIJK GINGEN ZE ER ALS DE KIPPEN VANDOOR...

De beentjes van de vloer

Ria heeft mooie herinneringen aan vroeger. 'Onze kinderen komen al vanaf hun geboorte op de tuin, net als Henk. Onze levens zijn daardoor helemaal verweven met het tuinleven. Door de jaren heen werden er ontzettend leuke activiteiten georganiseerd voor jong en oud, waar ik altijd enthousiast aan meedeelde.' Terwijl Henk meer van zijn rust genoot in zijn tuintje, ging Ria met vriendinnen los op de volksdansavonden.

Oorlogstijd

Een herinnering uit de Tweede Wereldoorlog heeft diepe indruk gemaakt op Henk. 'Op een heldere avond zag ik een vloot Engelse bommenwerpers in formatie richting Duitsland vliegen. Dat was ongelooflijk om te zien. Op dat moment was Schiphol nog bezet door de Duitsers en er gingen allerlei Duitse jagertjes omhoog om die bommenwerpers neer te halen. Er zijn toen verschillende vliegtuigen neergehaald. De piloten die zich wisten te redden met een parachute werden ook beschoten.'

Foto's uit de oude doos

Ria laat foto's zien die ze met veel passie bij elkaar heeft gezocht voor deze rubriek.

Henk: 'Met die melkbus moesten we altijd water halen aan het einde van de laan. Dan moesten we lang wachten, want er kwam alleen maar een dun straatje

uit die leiding. Pas rond 1968 kregen alle huisjes een waterleiding. Toen sproeiden sommigen er maar op los, totdat de watermeter werd aangebracht.'

Op de oude zwart-witfoto's valt op hoe kaal en strak aangelegd het tuinpark destijds was. Er was weinig groen, de bomen waren jong en de heggen zagen er strak en gekortwiekt uit. Henk: 'Er was ooit een tuinman in dienst die moest zorgen voor het algemeen onderhoud.'

Het huisje is menigmaal in andere kleuren geschilderd en ook de tuin heeft veel veranderingen ondergaan. De vijver van vroeger is nu een prachtige bloementuin en de duiventil met witte duiven is inmiddels verwisseld voor een kooi vrolijke kanaries. Henk en Ria hebben veel liefde voor het tuinieren. Ze houden van kleur en bloemen. En gezelligheid. Ze kunnen niet wachten om in mei weer naar de tuin te gaan, waar ze dan tot september aan het genieten zijn.

Veranderingen op het tuinpark

Ria: 'Alle tuinders sliepen vroeger het hele seizoen op de tuin en kenden elkaar van haver tot gort. Een echt gezellig dorpsgevoel had je toen. We vinden het wel jammer dat steeds meer mensen maar weinig tijd over hebben in deze drukke gehaaste wereld.' Henk: 'Veel mensen op het park weten niet half wat voor een rijkdom ze hier bezitten.' 🌿

Column

ERIK HOOIJBERG TUIN 356

Beste medetuinders, dit is mijn laatste column - althans voorlopig. Eigenlijk had deze column dus niet misstaan in de vorige *Ons Buiten*, die immers afscheid als onderwerp had. Maakt u zich geen zorgen, het gaat mij goed. Maar de combinatie van deze column en stukken over natuurlijk tuinieren wordt me te lastig. En dan moet je kiezen natuurlijk. Deze laatste column gaat (wat mij betreft) over hoffelijkheid. Zoals u weet, verplaats ik mij lopend en per fiets door Amsterdam en daarnaast zit ik af en toe in de auto op de snelweg. Wat me daarbij steeds vaker opvalt, is de zelfgerichtheid van andere verkeersdeelnemers. Op vrijliggende fietspaden word je geregeld door het getoeter van bromfietsbestuurders aan de kant gemaand. Stoïcijns, schijnbaar onverstoorde, blijf ik dan midden op het te smalle fietspad rijden totdat mijn dochttertje en ik wel veilig gepasseerd kunnen worden. Vaak ontvang ik van de inmiddels geïrriteerde bromfietser een opgestoken middelvinger. Ander voorbeeld. Bij de vele verkeerslichten in Amsterdam wordt het kruisende fiets- en brommerverkeer regelmatig geblokkeerd, omdat het wachtende publiek de doorgang verspert. Hoe moeilijk kan het zijn om een gaatje open te laten voor de kruisende weggebruikers? Nu de andere kant, met een mooi voorbeeld uit Rotterdam, ook wel 010 genoemd. Wie daar als buitenstaander, lees Amsterdammer, met de auto heengaat, moet in het stadse verkeer heel goed opletten. Even doorschieten bij een zebrapad is er daar niet bij; er wordt gestopt voor overstekende wandelaars. De kofferbak van je voorligger komt dan plotseling wel heel snel dichtbij. Hoe anders kan het gaan. Laatst was ik voor mijn werk in de Verenigde Staten en ook daar wordt gestopt voor voetgangers die willen oversteken, maar niet alleen dat. Bij kruisingen wordt altijd gestopt en gekeken. Degene die als eerste bij de kruising of op de rotonde is aangekomen, gaat voor. Een auto per keer en daarna de volgende en zo verder. *Next in line* wordt dat genoemd, oftewel de eerstvolgende. Ook in restaurants, waar de eerstvolgende een plekje krijgt toegewezen. En in supermarkten, als er een kassa bijgedraaid wordt. Hoe anders gaat dat vaak in Amsterdam, waar de meest gehaaide snel voor zijn beurt kruipt. Hoffelijkheid, een ouderwets begrip dat best eens opgepoetst mag worden. Ik wens iedereen er veel van toe. 🌿

ONDER REDACTIE VAN MAARTJE KOUWENBERG

Plant der overwinning Laurus Nobilis

Soms ontdek je iets. Een ontdekking die zo simpel is. Die al de hele tijd aanwezig is en voor je neus staat te wachten om ontdekt te worden. En dat je denkt: Huh? Waarom ben ik daar niet eerder achter gekomen? Zo'n ontdekking dus... Afgelopen voorjaar, toen we wat nieuwe plantjes aanschaffen, zag ik een klein struikje staan. Een laurier. 'O dat wil ik ook wel. Leuk, dan kunnen we de blaadjes drogen en heb ik mijn eigen laurier!' Zo ver zo goed, maar wat ik dus ontdekt heb, is dat je de blaadjes helemaal niet hoeft te drogen! Sterker nog: ze zijn vers veel lekkerder, met veel meer smaak!

Ik vond dit een geweldige ontdekking. Waarom kopen we allemaal van die stomme zakjes met drie gedroogde blaadjes erin? Gek hoor.

Het struikje zelf is makkelijk zat. Houdt van het zonnetje en staat graag beschermt. Blijft de hele winter groen, maar is niet wintervast. Daarom staat hij meestal in een pot, dan kan hij in de winter naar binnen, in de kas of gewoon in je

tuinhuis. Beetje donker maakt niet uit, maar dan moet je hem in het voorjaar wel voorzichtig laten wennen aan het zonnetje, anders verbrandt ie meteen.

Het is zo'n plant die je wel ziet, maar niet bewust in je hersens opslaat. Een vanzelfsprekende aanwezigheid, niet opvallend, gewoon een struikje met lekker groen blad.

We weten allemaal dat Caesar een laurierkrans op zijn hoofd had. Maar tijdens het lezen van de Astrix en Obelix stonden we daar verder niet bij stil. Gewoon een keizer met een bladerenkrans op zijn hoofd. Zal wel normaal geweest zijn in die tijd. Ja, dat deden die Romeinen.

Caesar liep natuurlijk helemaal niet zomaar met zo'n krans op zijn hoofd. Niets is zomaar. We gaan een eindje terug. We gaan naar de oude Grieken.

Apollon - later door de Romeinen Apollo genoemd - was een godenzoon van Zeus en Leto. Mooi dat ie was! Maar niet gelukkig in de liefde. Door een ruzie met Eros (daar ga ik nu even niet op in) pakte Eros zijn pijlen en de gouden pijl gedrenkt in liefde raakte Apollon midden in zijn hart. De zware lelijke pijl zonder liefde raakte de mooie nimf Dafne. Elke keer als Apollon weer achter haar aanzat, rende ze de bossen in. Ze hield van de bossen en van de jacht. Ze wilde vrij zijn en niet gebonden. Elke keer als Apollon weer in haar nek stond te hijgen, rende ze verder de bossen in. Ze wilde niets met hem te maken hebben, maar Apollon was zoouo verliefd op haar. En Dafne was zoouo niet verliefd op Apollon.

Toen ze weer op de vlucht was, vroeg Dafne haar vader om hulp. Ze kon niet meer en vroeg om haar in een andere gedaante te veranderen, zodat ze niet meer op de vlucht hoefde. Haar lichaam veranderde in schors, haar armen in twee takken en haar voeten schoten wortel. Aan de takken verschenen sterke frisse groene bladeren. Ons Dafne was een laurierboom geworden. Apollon, die het allemaal zag gebeuren, sloeg zijn armen om de boom heen. Hij voelde haar hartje nog kloppen. En toen sprak hij treurig zo ongeveer de volgende woorden: 'Als boom zult ge mij toebehoren en steeds zal ik om mijn hoofd uw twijgen, uw lauweren dragen'.

Ach god.

Tegen de tijd dat het verhaal bij de Romeinen arriveerde, stond Apollo voor wijsheid en glorie (nobilis). Daar wilde de keizer zich natuurlijk wel mee vereenzelvigen.

Helden werden met laurier gekroond oftewel... gelauwerd.
Mooi mooi mooi.

Ja, en dan moet ik nu natuurlijk een gezellig recept opschrijven. Da's lastig. Je hebt maar een enkel blaadje laurier nodig om tientallen gerechten op te peppen. Paar blaadjes in de zuurkool, de groentebouillon, ragout, stoofschotels en sauzen.

Dat kunnen jullie allemaal zelf wel. Een blaadje meekoken met de rijst, maar ook een blaadje in zoete gerechten, in plaats van kaneel of vanille bijvoorbeeld. Ja, allemaal makkelijk te doen.

We maken een likeur. Een laurierlikeur. In Italië, Sicilië, welbekend als *Rosolio di Alloro dell'Etna*. Deze groene likeur staat natuurlijk prachtig op de kersttafel.

En als je dat niet meer redt, of kerst is al voorbij als dit nummer op de mat ligt, wees dan niet getreurd. Het is gewoon een heerlijk drankje na een stevige maaltijd. Een prima digestief.

Recept

Het eerste recept dat ik tegenkwam, gaat uit van een liter zuivere alcohol. Nou, ga dat maar eens vinden in Nederland. Niet dus. De accijns die je hier moet betalen voor 96% alcohol is veel te hoog.

In Frankrijk of in dat andere fijne warme land, Italië, kun je het voor een paar euro in de supermarkt krijgen. Raar maar waar. Maar we zijn in Nederland en hier dus niet. Je kunt ze wel bestellen, maar die flessen kosten al gauw 40 euro voor een liter. Laat maar! We doen het anders.

Nodig:

0,5 liter wodka, jenever of gin, iets met zo min mogelijk smaak

40 of meer groene verse laurierbladeren

150 gram suiker

100 cl water

pijpkaneeel

schil onbespoten citroen

We beginnen met het plukken van de bladeren van onze eigen laurierstruik.

Knip/snij elk blad in drieën. Leg ze in een pot die je af kunt sluiten. Ik doe dat in een weckfles. Overgiet de blaadjes met de alcohol en zet weg op een donkere plek. Laat minimaal een week staan. Zeef het spul, los suiker op in water in een pannetje op het vuur en giet dit bij het gezeefde vocht. Roeren, schudden. Giet over in een gezellig flesje en klaar.

De smaak is anijsachtig.

Een doemdenker hier in huis noemde het 'hoestdrank voor volwassenen'. Nou, dat klinkt ook niet gezellig...

Om de likeur iets interessanter van smaak te maken, heb ik een pijp kaneel en een citroenschil bij de blaadjes laurier gedaan. Dat leverde een erg lekker likeurtje op.

Proost! Op de helden. Op Dafne! 🍷

Agenda

WEKELIJKSE ACTIVITEITEN – OP VOLGORDE DAG

Vanaf	Tot en met	Activiteit	Locatie	Aanvang
3 april	25 september (vrijdag)	Klaverjassen	Zaal	20.00 uur
4 april	5 september (zaterdag)	Inschrijving aspiranten (toekomstige leden)		
Vanaf 10.00 tot uiterlijk 10.45 uur afhaken inschrijfolnummer in de kantine. Zaal				11.00 uur

OVERIGE ACTIVITEITEN

Maand	Activiteit	Locatie	Aanvang
3 januari zondag	Nieuwjaarsreceptie	Zaal	14.00 uur
4 januari maandag	Bestuursvergadering	Bestuurskamer	20.00 uur
1 februari maandag	Vergadering BTC en VFC	Zaal	19.30 uur
1 februari maandag	Bestuursvergadering	Bestuurskamer	20.00 uur
7 maart maandag	Vergadering BTC en VFC	Zaal	19.30 uur
7 maart maandag	Bestuursvergadering	Bestuurskamer	20.00 uur
27 maart zondag	Paaseieren zoeken	Zaal	13.00 uur
27 maart zondag	Paasklaverjassen	Zaal	12.00 uur

Zie voor verdere informatie en laatste wijzigingen de vitrines, aanplakbiljetten en de Nieuwsbrief.

Opmerkingen

- Overleg van leden met het bestuur uitsluitend op afspraak. Neem daarvoor contact op met de secretaris, bij voorkeur per mail: secretariaat@ons-buiten.nl.

Toelichting

1. Indien er overdrachten zijn en uitsluitend op uitnodiging.
2. Inschrijving aspiranten (toekomstige leden)
Aspiranten kunnen zich op de 1e zaterdag van de maanden april t/m september inschrijven. Vanaf 10.00 tot uiterlijk 10.45 uur kun je een inschrijfolnummer afhaken in de kantine. Om exact 11.00 uur starten we in de zaal met het verstrekken van informatie aan de aspiranten. De deur van de zaal sluit om 11.00 uur, dus wees

tijdig aanwezig. Alleen met een inschrijfolnummer kun je je definitief inschrijven als aspirant van tuinpark Ons Buiten. De inschrijfkosten bedragen € 25,00. Daarna betaal je tot je een tuin toegewezen krijgt, jaarlijks € 17,00 als bijdrage in de kosten voor de toezending van ons kwartaalblad Ons Buiten.

NB: Je moet al ingeschreven staan bij de Bond van Volkstuinders voordat je je laat inschrijven op Ons Buiten. Zie voor informatie de website bondvanvolkstuijnders.nl bij inschrijving.

Het geven van de toelichting met de beantwoording van vragen en aansluitend inschrijven duurt meestal minimaal 1 uur. Uiteraard is dit afhankelijk van het aantal geïnteresseerden.

Snertwandeling in de Kennemerduinen Zondag 3 januari

Het mooie van de natuur met het aangename verenigen! Eerst een heerlijke winterwandeling door de Kennemerduinen. Ook in de winter valt er veel te ontdekken in de duinen en het bos. Dikke knoppen aan bomen en struiken, het geluid van een tikkende specht en wie weet zie je wel diersporen in de sneeuw? Na afloop kun je je handen warmen aan een fijne kop snert, met roggebrood en spek, in het Duincafé (niet bij de prijs inbegrepen).

Locatie/startpunt

Bezoekerscentrum De Kennemerduinen, Zee-
weg 12, 2051 EC Overveen (ingang Koevlak),
verzamelpunt: balie van het bezoekerscentrum.
Kosten

Volwassenen: € 6,00 Kinderen: € 3,00

Amsterdamse Waterleidingduinen

Excursie: Wintergasten in het 'verboden gebied'
Woensdagmiddag 20 januari 15:00 – 17:00

's Winters komen er veel wintergasten naar de Amsterdamse Waterleidingduinen. Het water is hier zo heerlijk warm door de continue stroming en daardoor vriest het zelden dicht. De dodaars, wintertaling en wilde zwanen zijn maar een paar van de vele soorten die je te zien kunt krijgen. De excursie vindt plaats in het infiltratiegebied dat anders afgesloten is voor het publiek.

Locatie/startpunt

Vanaf ingang Zandvoortselaan
Kosten € 7,50

Aanmeldinformatie

Aanmelden is nodig en kan vanaf een maand van tevoren bij bezoekerscentrum de Oranjekom, telefoon 020 608

7595. Het bezoekerscentrum is geopend van dinsdag t/m zondag van 10.00 tot 17.00 uur.

Geitenboerderij Amsterdamse Bos Zaterdag 16 januari van 13.30 tot 15.30 uur

Workshop 'Zelf kaas maken'
Een drie uur durend programma dat afgesloten wordt met een geitenkaasfondue.

Programma
13.30 uur Ontvangst met thee of koffie
14.00 uur Geitenkaasje maken in de kaaskelder
15.00 uur Geit melken en lammetjes voeren
15.30 uur Biologische geitenkaasfondue met glas biolo-

gische witte wijn of kop verse muntthee

Reserveren

via info@geitenboerderij.nl
o.v.v. Geitenkaas workshop

Hortus Botanicus

THEMAROUTES

In de Hortus zijn het hele jaar door een aantal vaste routes te zien. Ze bieden een interessante leidraad om een wandeling door te tuin te maken. Je kunt de begeleidende folders opvragen bij de portier.

Moninckxatlasroute

Tussen 1686 en 1709 werden in opdracht van Huydecoper en Commelin op grote bladen perkament 420 aquarellen van planten uit de Amsterdamse Hortus vervaardigd door Jan en Maria Moninckx. Waarschijnlijk fungeerde deze rijke collectie met 'afteekeningen' als een kolossaal kruidboek. Tegenwoordig staan in de Hortus nog steeds veel van de soorten die toen zijn afgebeeld. Deze wandeling neemt u mee langs de levende planten zoals ze model moeten hebben gestaan voor de aquarellen in de Moninckx-atlas.

Bomenroute

Bomen zijn eigenlijk allemaal bijzonder. Dikke bomen, oude bomen of prachtig bloeiende bomen. Er waren al bomen voordat er mensen waren, en veel bomen bestaan langer dan een mensenleven. In religies vertegenwoordigt een boom vaak de levenscyclus. Door het 'opbloeien' in de lente en weer 'afsterven' in de herfst is de boom hiervoor een geknipt symbool. In de Hortus

groeien enkele tientallen bomen die opvallen vanwege hun ouderdom of zeldzaamheid. Daarom is er een permanente bomenroute. Deze route leidt u langs 24 bomen.

Evolutieroute

Wereldwijd bestaan er zo'n 250.000 verschillende plantensoorten. Van alle plantensoorten op aarde is ongeveer 2% terug te vinden in de Hortus. De collectie van de Amsterdamse Hortus is bij uitstek geschikt om het verhaal van de plantenevolutie te vertellen. In de evolutieroute wordt het complete verhaal behandeld aan de hand van de bomen en planten in de tuin. Uit elke grote evolutionaire periode staan vertegenwoordigers. Wandel langs vliesvarens, wolfsklauwen en paardenstaarten en ervaar de evolutie van het plantenrijk.

Cycadeëenvitrine

In de Palmenkas bevindt zich RELICT, een vitrine met een van de oudste plantengroepen uit de Hortus: de cycadeëen. De vitrine is opgebouwd als een rariteitenkabinet. Met bijzondere relikwieën en verschillende levende planten wordt het verhaal verteld van de cycadee. De cycadee is een oeroude plantengroep die momenteel in zijn bestaan wordt bedreigd. De Hortus beschikt over een bijzondere verzameling en participeert in een internationaal programma om bedreigde soorten in stand te houden. De jonge planten worden in deze vitrine – etalage en broedplaats tegelijk – verzorgd en opgekweekt.

ALCEA ROSEA

Kan ik in januari nog iets zaaien?

Tweejarigen worden in september gezaaid. Stokrozen bijvoorbeeld ontwikkelen zich, overwinteren en bloeien in 2016. Je kunt vaste planten in deze periode zaaien. Hierna alleen bollen en knollen planten. Je kunt ook nog knoflook planten.

Welke bomen en struiken kan ik nu (in december, januari) nog zonder gevaar snoeien?

In december en begin januari de druif, kiwi, esdoorn en berk. Je kunt tot en met maart de fruitbomen aanpakken, behalve de steenvruchten - zoals pruim, perzik en amandel.

Wanneer worden de knotwilgen gesnoeid en wat kun je met de takken doen?

Deze bomen snoei je meestal in januari; de takken kun je vlechten tot bijvoorbeeld een schutting.

Mijn tomaten zijn dit seizoen allemaal verrot! Wat kan ik doen om volgend jaar lekkere tomaten te oogsten?

Dit komt door de vochtige zomer; er is dan aardappelziekte in de lucht. Je kunt de grond verversen en opnieuw tomaten proberen.

Ben ik te laat om mijn klimrozen te snoeien?

Alle rozen moet je in maart snoeien. Op 12 maart om 14.00 kun je een snoeiles bijwonen. 🌹

Boven de
kramsvogel
(vroegevogels.
vara.nl)

Hiernaast de pest-
vogel
(natuurfoto-zee-
vang.nl)

In de herfst en
winter doen
standvogels en
wintergasten zich
tegoed aan over-
loedig aanwezige
bessen. De
kramsvogel zien
we regelmatig. De
pestvogel is een
zeldzame gast.

Overwinteren op de tuin

Het is eind november als Erik over de lanen van Ons Buiten loopt. Zijn oren en ogen staan wijd open om vooral niets te missen van wat de natuur nu nog te bieden heeft. Saai, zo'n natte winter? Nee hoor! Erik geeft ons tips voor kleur en geur in de winter.

TEKST ERIK HOOIJBERG
FOTO'S: INTERNETBRONNEN

Het is winter, er lijkt niet veel te gebeuren op Ons Buiten. Maar vergis je niet; er is leven zat in de brouwerij. In nestkasten overwinterende mezen wachten ongeduldig af tot de silo's weer zijn gevuld met zonnebloempitten, kanariezaad, haver of nigerzaad. Of tot er weer een streng doppinda's is opgehangen, of een pot zoutarm vet met maden in de houder is gestoken. Roodborstjes beschermen met luide stem hun territorium en wachten op de grond op gemorst vogelvoer. Ooit hoop ik weer pestvogels te zien die zich als wintergast tegoed doen aan de bessen van de lijsterbes of de meidoorn. Of anders aan sierappeltjes of rozenbottels. De bessen van de meidoorn worden ook graag gegeten door de kramsvogel en de koperwiek. Exotisch aandoende wintergasten

die de winter opluisteren met hun foerageergedrag en verenpracht. Blijf vooral voeren tot in het voorjaar. Het zou sneu zijn als de vogels het net niet halen tot het volgende broedseizoen.

Verstoppertje spelen

Om de tuin extra aantrekkelijk te maken, is het zaak veel struiken en bomen te planten. Warrige struiken met doornen en klimplanten tegen de muren bieden schuilgelegenheid in alle jaargetijden. Broed- en zangvogels verstoppen zich daarin graag voor roofvogels zoals de sperwer en de buizerd, maar ook voor loslopende katten. Bessendraagende struiken bieden voedsel in makkelijke en moeilijke tijden. Denk daarbij ook aan de lekkere zwarte en rode bessen die we misschien liever zelf opeten. Bomen bieden nestgelegenheid, uitkijkposten en voedsel. Op de website van de Vogelbescher-

ming, en in het boek 'Diervriendelijk Tuinieren' worden struiken en bomen genoemd die voor vogels en andere dieren zoals insecten heel aantrekkelijk zijn. Ik noem hier een paar exoten zoals de abelia (*Abelia x grandiflora*, uit China), de Japanse berberis (*Berberis thunbergii*, uit Japan), de dwergmispel uit China en het Himalayagebergte, de mahonia (*Mahonia aquifolium*, uit Noord-Amerika en de *Mahonia japonica*, uit Japan). Ook minder exotische soorten worden zeer op prijs gesteld, zoals de bosbes, de brem, de vuurdoorn, de wilde liguster, de hondsroos, de bosroos en de duinroos.

Winterbloeiers

Op Ons Buiten kunnen we ook winterbloeiers vinden. Ik noem een paar bijzondere soorten: *Viburnum tinus*, *Mahonia japonica*, *Prunus subhirtella* 'Autumnalis', *Hamamelis mollis* – toverha-

zelaar, *Sarcococca hookeriana*, en de bekende helleborus – nieskruid. Een aantal winterbloeiers verspreiden een heerlijke geur die bij weinig wind blijft hangen tussen de kale bomen en struiken. Genoemd mogen worden *Viburnum bodnantense* ‘Dawn’, de *Lonicera fragrantissima* (struikkamperfoelie) en de *Sarcococca hookeriana* ‘Humilis’ (vleesbes). Over die laatste drie kan ik wat meer vertellen dankzij de website van Jan de With (zie: www.tuinvriend.nl).

Viburnum bodnantense

Van de *Viburnum bodnantense* bestaat een aantal variëteiten. Het verschil zit hem voornamelijk in de bloemkleur. De variëteit ‘Dawn’ is donkerroze en ‘Charles Lamont’ is lichtroze. ‘Deben’ is wit van kleur. Deze sierheester is langzaam groeiend, maar wordt uiteindelijk wel een forse struik van zo’n 2,5 m hoog. De struik stelt geen bijzondere eisen aan de grond, maar gedijt vooral op een goed doorlatende voedzame grond. Het is een plant voor een zonnige standplaats, maar hij verdraagt ook nog enige schaduw. Snoei hem zo min mogelijk, want dit gaat ten koste van de habitus en de bloemintensiteit. De bloei start al half november en loopt door tot in het voorjaar. Kenmerkend voor deze heester is de heerlijke geur die hij verspreidt.

Lonicera fragrantissima

De struikkamperfoelie is een tamelijk los groeiende heester met een hoogte van 1,5 m. Deze soort is half wintergroen maar hoofdzakelijk bladverliezend. In de zomerperiode is het een betrekkelijk onopvallende struik, zij het dat er in juni wat rode bessen verschijnen. De plant groeit op iedere goeddoorlatende tuingrond en verdraagt lichte schaduw. Deze heester is bijzonder vanwege zijn bloeiperiode die in de winter plaatsvindt (december tot maart). Wanneer

het gaat vriezen beschadigt de bloeiwijze enigszins. Maar zodra de temperatuur boven de 5 graden komt, worden er weer volop nieuwe bloemen aangeemaakt. De bloeiwijze is betrekkelijk klein. De bloemen zijn buisvormig. De bloemkleur is crèmewit en overdadig geurend. De plant komt van oorsprong uit China.

Tip: plant deze heester bij een ingang of langs een looppad om te genieten van de heerlijk geur die de bloemen verspreiden.

***Sarcococca hookeriana* ‘Humilis’**

Deze vleesbes is een tamelijk onbekende tuinplant. Deze plant behoort tot de familie van de buxus. Het is een laag groenblijvend struikje en daardoor ook prima toepasbaar voor de kleine tuin. Hij wordt niet veel hoger dan zo’n 60 cm. Dit heester tje heeft glanzend groen blad

met een grootte van 3 à 4 cm. *Sarcococca* is een traag groeiend struikje. Als bodem volstaat een normale vochthoudende tuintaarde. De plant doet het echter ook goed op de wat zuurdere grond. En hij verdraagt enige schaduw. De kleine bloempjes zijn wit van kleur en heerlijk geurend. De bloeitijd is februari tot april. Mijn tuinadvies voor deze winter: geef je oren, ogen en neus de kost, want er is nog veel te genieten. 🐝

groen@ons-buiten.nl

Bronnen:

natuurfoto-zeevang.nl; vroegevogels.vara.nl; tuinvriend.nl; tuinadvies.nl; drachtplanten.nl; mesarbustes.fr; vogelbescherming.nl en het boek ‘Diervriendelijk Tuinieren’ van de hand van Adrian Thomas uitgegeven door Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Op de tekening en de foto's staat de vleesbes (*Sarcococca*) met geurige bloemen en zwarte bessen.

Sandd
Port betaald
Port payé

Indien onbestelbaar retour: Tuinpark Ons Buiten, Riekerweg 15, 1066 BT Amsterdam

ONSBUITEN

Aanbod

Abonnement op ONSBUITEN

Geniet je ook zo van ons kwartaalblad ONSBUITEN? Neem dan nu een abonnement! Je ontvangt vier nummers per jaar voor €17,-. Stuur een e-mail naar redactie@ons-buiten.nl met daarin duidelijk je naam, adres en postcode. Dan ontvang je spoedig onze betaalgegevens. Zodra je hebt betaald, ontvang je het eerstvolgende nummer en gaat je abonnement in.

